

Reizen

Kroatië, land vol katholieke schatten

Kroatië is van de kust tot het binnenland steeds weer anders in landschap en cultuur. Eén ding verbindt alle verschillen met elkaar: het katholieke geloof. Overal waar je komt steken de hoge kerktorens trots boven alles uit.

JOLIJN VAN HARTEN

Rovinj.

Aan de kust is het erg toeristisch, in de hoofdstad Zagreb heel modern en in de steden aan de grens met Servië zie je nog duidelijk de sporen die de oorlog van begin jaren '90 heeft achtergelaten. Het landschap verschilt van hoge bergen met eeuwige sneeuw tot helemaal vlak, bijna als in Nederland. Het katholieke geloof is onafscheidelijk van de cultuur

met links de haven en rechts restaurantjes, loopt over in smalle straatjes. Hoog tussen de huizen wappert vrolijk de schone was als vlaggetjes voor een verjaardag. Alle straatjes komen uit bij de Sint-Euphemiakerk. Het is een massieve en een beetje hoekige kerk uit 1736. Binnen ligt de heilige Euphemia in een tombe en buiten is naast de zijdeur een

stad, kom je soms ineens weer terecht op een plein met een mooie kerk. Zo kom je in het hart van het oude centrum de Sint-Marcuskerk tegen. Op het dak liggen bontgekleurde dakpannen met daarin het stadswapen van Zagreb en het stadswapen van

drie kanten omsingeld en alleen via de oostzijde konden mensen nog in of uit. Jarenlang werd er op de stad geschoten, terwijl de inwoners probeerden hun gewone leven voort te zetten. Achthonderd burgerslachtoffers en vele vuurgevechten later, bleef de stad Kroatisch grondgebied. Nu, vijftien jaar later, zijn overal in de stad nog de sporen van deze

trum waar de meeste katholieke schatten te vinden zijn. De grote gele kathedraal staat stralend in dit kapotgeschoten centrum. Een andere grote kerk is minder goed zichtbaar, maar laat zich duidelijk horen als haar grote kerkklokken luiden. Onder het poortje dat naar de tuin van deze kerk leidt, staat een beeld van Maria, omringd door verse bloemen en

in Kroatië. Overal waar je komt vind je katholieke schatten, sommige goed verstopt, andere prominent aanwezig.

Het eiland Krk

In totaal telt Kroatië meer dan duizend grote en kleine eilanden. Krk is een van de twee grootste en is via een lange brug verbonden met het vasteland. Op het noordelijke deel van het eiland ligt het stadje Vrbnik, een eeuwenoud stadje gebouwd op een steile rots boven de zee. De smalle, oude straatjes zijn geplaveid met hobbelkeien. Onderweg ontdek je allerlei onverwachte hoekjes en enkele oude kerken. Vanaf de zijkant van de stad kijk je uit over de zee met daarachter de bergen. Op een uitgestoken rotsblok boven de zee staat een kleine witte kerk te schitteren in de zon.

Vrbnik staat vooral bekend als glagolitisch centrum. In de Middeleeuwen hielden mensen in deze stad zich bezig met het vervaardigen van geschriften en inscripties in het oude Kroatische schrift. Maar liefst een kwart van alle bekende glagolitische geschriften komt uit Vrbnik. Een aantal ervan is er nog steeds te zien.

Schilderachtig Rovinj

Het kleine schilderachtige stadje Rovinj ligt op een schiereiland voor de kust van Istrië. Als je er aankomt, zie je in de verte al de oude stad liggen. Kleine rode en gele huisjes in middeleeuwse stijl zijn dicht op elkaar op een heuvel gebouwd. Een brede boulevard,

marmeren relier van naar te zien uit de 14e eeuw. Sint-Euphemia leefde rond het jaar 300. Ze werd langdurig gemarteld door mannen van keizer Diocletianu en uiteindelijk voor de leeuwen geworpen. Haar ontzielde lichaam kwam in Constantinopel terecht, maar door een wonder verscheen het in het jaar 800 opeens weer in Rovinj. Sindsdien is 16 september de dag van de aankomst van Sint-Euphemia's lichaam.

Het grote Zagreb

Ver in het binnenland van Kroatië ligt de hoofdstad Zagreb. Zagreb is een moderne stad, waar mensen altijd onderweg lijken zijn. De twee hoge torens van de kathedraal kun je overal in de stad boven de huizen uit zien steken. De kathedraal staat in het oudste gedeelte van de stad en wordt omgeven door middeleeuws aandoende gevels en torentjes van het aartsbisdom. Het paleis, gebouwd halverwege de 18e eeuw. De kerk zelf is de zevende op deze plek en is in 1880, nadat het door een grote aardbeving helemaal was verwoest, opgebouwd in neogotische stijl. Voor de kathedraal staat een fontein met daarop een gouden beeld van Maria, omringd door vier gouden engelen.

Tussen de kerk en de binnenstad staat het elke ochtend vol houten marktkaampjes met bloemen, groentes, fruit, vlees en vis. Tussen de bloemenkaampjes staat de bescheiden Sint-Mariakerk. Dwalend over de straten door de

Overal in Osijek zijn de sporen van de oorlog nog te zien

het oude koninkrijk van Koatië, Dalmatië en Slavonië verwerkt. De kerk is een mengelmoes van stijlen van de 14e eeuw, waarin de gotiek overheerst.

Oorlogssporen in Osijek

In 1991 reden tanks uit het huidige Servië, Osijek binnen. Het is de grootste stad aan de Servisch-Kroatische grens. Deze grote multiculturele stad werd van

oorlog te zien. Tussen de grote moderne gebouwen van spiegelglas staan oude huizen in Hongaarse stijl vol kogelgaten. Het nieuwe centrum van Osijek is modern. De grote neogotische Sint-Petrus-en-Pauluskerk van rode bakstenen steekt af tegen het witte plein met zijn grote fontein. De kerktoeren is met 90 meter de op-twee-na-hoogste kerktoeren van Kroatië. Alleen de twee torens van de kathedraal van Zagreb zijn, met hun 105 meter, hoger. Het oude centrum van Osijek is het tegenovergestelde van het moderne deel, alsof mensen deze plek liever vermijden. Toch is het in het oude cen-

Schatten

Van de eilanden tot het diepe binnenland, is Kroatië vol met schatten aan mooie bouwwerken en wonderen van de prachtige natuur. Het is een modern land, dat getuigt van smaak en stijl. Een land waar de mensen trots zijn op hun cultuur, die doordrenkt is van het katholieke geloof. De kerken mogen dan ook daar leegstromen, in hun hart zijn alle Kroaten katholiek. Dat uiten ze graag in de extra aandacht die ze steken in hun mooie kathedralen en hun eerbetoen aan hun heiligen. ●

De kathedraal van Zagreb.